

Výtvarná výchova

**VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM
POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM
VÍCE VADAMI**

**a
STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM
POSTIŽENÍM**

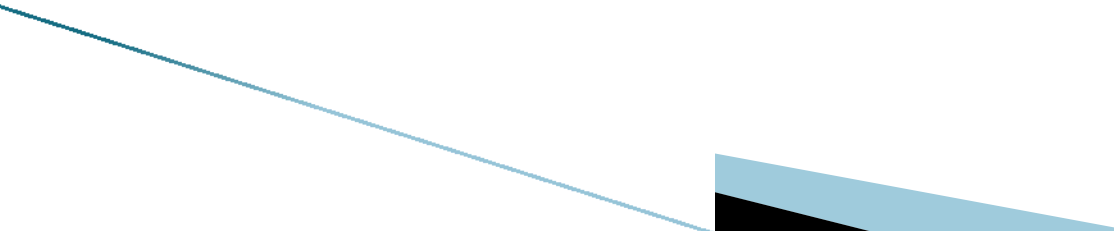
- ▶ Jana Zelená, 392100
- ▶ Klára Jašková, 392294

Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy

- Dobíhající program (platný od roku 2003)

Pracovní a výtvarná výchova

- Výtvarná výchova: rozvoj tvořivých schopností a dovedností za využívání různých technik a materiálů
 - Časová dotace: 3 hodiny týdně, 99 hodin ročně
-

Obsah učiva – Práce s různými druhy materiálů

- Práce s pískem, kostkami, stavebnicemi
- Modelování
 - Zpracování modelovací hmoty oběma rukama.
 - Trhání hmoty na malé kousky a rovnání na plochu.
 - Tvarování kuliček
- Práce s barvami
 - Hra s prstovými barvami
 - Zapouštění barvy do klovatiny.
 - Otisk dřevěného nebo bramborového tiskátka.
 - Muzikomalba

Práce s různými druhy materiálů

- **Práce s papírem**

- Mačkání, trhání, lepení rolování papíru

- **Práce s textilními materiály**

- Navíjení vlny, provázku
- Navlékání korálů na šňůrku.
- Koláž.
- Šití jehlou s tupým hrotem.

- **Práce s přírodními materiály**

- Lisování listů, lepení do podzimních motivů
- Figurky z přírodnin

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy – pracovní a výtvarná výchova

Cíle školy:

- rozvíjet estetické cítění, vkus a tvořivost žáků

Učební plán		Počet hodin týdně	Počet hodin za rok
Nižší stupeň (1. – 3. ročník)		4	132
Střední stupeň (4. – 6.)	Pracovní a výtvarná výchova	5	165
Vyšší stupeň (7. – 8.)		6	198
Pracovní stupeň (9. – 10.)		11	363

Přípravný stupeň

Utváření dovedností v práci s papírem, textilními materiály, přírodninami, modelínou....

Práce s materiálem : 1. s pískem: stavění bábovek, tunelů, kopců, opracování rukama i nástroji
2.se stavebnicí : Postav co chceš a co umíš, dům, most, řezní (vodorovně, svisle) a uklízení do krabice

Práce s modelínou: zpracování oběma rukama, trhání, krájení, tvarování (kuličky, válce), vykrajování „cukroví“ z placky

Práce s papírem: mačkání do kuliček, trhání – rovnání a uklízení, lepení do plochy, jednoduché origami – čepice, trhání na proužky – výroba řetězu na stromeček

Práce s textilem: překládání, stříhání, nalepování navíjení vlny do klubka, na cívku, navlékání korálek, práce s vatou – sněhulák, práce s jehlou s tupým hrotem – stehy prováděny na cvičící desce

Práce s přírodním materiálem: sběr kaštanů, žaludů, ovoce, fazole, čočka, kukuřice – třídění, uklízení, rovnání
List – trhání dle žilnatiny, otisky
Napichování jeřabin

Nižší stupeň pomocné školy

Hlavní cílem je:

- utváření základních manuálních dovedností
- rozvíjení estetického cítění a vyjadřování žáků a jejich tvořivost

Obsah učiva:

- výtvarná výchova (kresba křídami, malba, barevné skvrny vodovými nebo temperovými barvami), práce se stavebnicemi, pěstitelské práce (zalévání, hrabání listí)

Střední stupeň pomocné školy

Cíle:

- opakuje se a rozšiřuje učivo nižšího stupně
- základy vaření a práce se dřevem, montážní a demontážní práce

Obsah učiva - výtvarka: kresba křídami, voskovkami, kresba lidské postavy a zvířat, malování vodovými nebo temperovými barvami, koláž, seznámení s obrazy J. Lady, M. Alše,...

Vyšší stupeň pomocné školy

Cíle:

- co nejméně se zapojit do každodenního života

Obsah učiva:

- výtvarka: spontánní kresba a malba s náměty ze života, vyjadřování vlastních pocitů kresbou a malbou, ukázky ilustrací

Pracovní stupeň pomocné školy

Cíle:

- nácvik dovedností a umožnění přípravy k vykonávání jednoduchých pracovních činností
- součástí jsou exkurze na různá pracoviště (f-ce poznávací a motivační)

Obsah učiva - výtvarka: kreslení kruhů, čtverců, obdélníků a oválu, kresby vycházející z barevných skvrn, rozlišování odstínů a ladění barev, užití různých výtvarných technik, návštěva výstavy výtvarného umění

RVP pro obor vzdělávání základní škola speciální

Díl II. Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

- Platný od školního roku 2010/2011
-

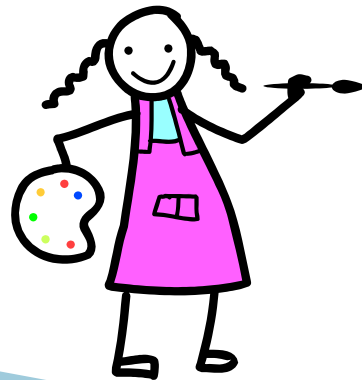
Vzdělávací obor výtvarná výchova

- Vzdělávací oblast Umění a kultura
- Rozvoj tvořivých schopností a dovedností
- Poznávání prostředků výtvarného jazyka
- Prohlubování senzibility žáka
- Pomáhá vyjadřovat emoce
- Podporuje přirozenou aktivitu a fantazii
- Třeba uskutečňovat činnosti, ve kterých budou žáci úspěšní
- Minimální časová dotace – 10 hodin týdně

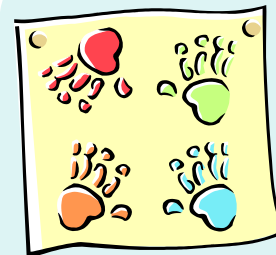
Cílové zaměření

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě, vnímání a komunikaci
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném vyjádření
- vyjadřování vlastních zkušeností přiměřenými prostředky a postupy

(RVP ZŠS, str. 85)

Učivo

- základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru
- uplatnění vlastního těla, manipulace s objekty
- malba různými nástroji, malba na různorodý materiál
- prostorová tvorba a modelování (papír, textilie, stavebnice, hlína, modelovací hmoty)
- využití různorodých tradičních i netradičních materiálů a jejich kombinací
- vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, fantazijních představ, pocitů a emocí vybranými prostředky a postupy
- netradiční výtvarné techniky

RVP pro obor vzdělávání základní škola speciální

**DÍL I – VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM
MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM**

- ▶ Platný od školního roku 2010/2011

Rámcový vzdělávací program – ZŠS 1. stupeň (I.díl)

Učivo

- rozvíjení grafomotoriky
- prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ
- vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností
- prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, prezentace školy v rámci výstav či dalších akcí školy)
- netradiční výtvarné techniky

Rámcový vzdělávací program – ZŠS

2. stupeň (I. díl)

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností
- rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností, běžné a umělecké produkce
- výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vnímání, porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních

Praktická část

Téma: „Jak se dnes cítím?“

Materiál: Velké plátno/papír, barvy, staré oblečení, vlastní tělo, smajlíky

Práce: Pomocí vlastního těla vytvořit obraz. Necháváme na dětech výběr barev, a jak budou tvořit.

Alternativa: Pro ty, kteří se nechtějí, nebo z nějakého důvodu nemohou, můžeme dodat houbičky, válce, štětce, gumové rukavice apod.

Zdroj

- *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální*. 1. vydání. [online]. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2008. 110 s. [cit. 2012-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVP-ZSS_kor-final.pdf>. ISBN 978-80-87000-25-0.
- *Rehabilit.program.pdf. Metodický portál* [online]. 2003 [cit. 2012-11-28]. Dostupné z: <http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/Rehabilit.program.pdf>
- ŠVARCOVÁ, Iva. *Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy*. Praha: Septima, 1995. ISBN 8085801434.